

DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6.-9. ročníku 2 hodiny týdně .

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Formy a metody práce

výstavy a expozice, myšlenkové mapy, práce s textem (analýza a zobecnění textu), orientace na mapě, dialog, skupinová práce, frontální výuka, projekty

Pomůcky

učebnice, mapy, dějepisné atlasy, nástěnné tabule, obrazové encyklopedie, videokazety, fonetické pomůcky, obrázkový materiál, interaktivní tabule

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,...

matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,...

výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...

hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...

jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,...

občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,...

tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,...

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita,...

VDO – demokracie, despocie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie,...

EV – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů,...

MKV – sblížování a prolínání kult. vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita,...

EGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mír. poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce,...

MDV – národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika,...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Žák

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuzi
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,...
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

Učitel

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi